

LEGE **cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta Lege:

- transpune Directiva (UE) 2004/80 a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind despăgubirea victimelor infracționalității, CELEX: 32004L0080, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L261 din 6 august 2004;

- pune în aplicare Decizia Comisiei 2006/337/CE din 19 aprilie 2006 de stabilire a formularelor standard pentru transmiterea cererilor și deciziilor în temeiul Directivei 2004/80/CE din 29 aprilie 2004 privind despăgubirea victimelor infracționalității, CELEX: 32006D0337, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L125 din 12 mai 2006;

- transpune parțial (transpune: art.1 (2); art. 2 (1) lit. a), (i) și (ii); art. 3; art. 4 (1) lit. a), f) și g), (2); art. 5 (2) și (3); art. 6 (4)-(6); art. 7 (1) și (3); art. 8 (2) și (5); art. 9 (1) lit. a) și b), (2) și (3) lit. a); art. 12 (1) lit. c); art. 17 (3); art. 20 lit. b); art. 22; art. 23 (1) și (2) lit. d); art. 24 (2); art. 26 (1) lit. c)) Directiva (UE) 2012/29 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului, CELEX: 32012L0029, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L315/57 din 14 noiembrie 2012;

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Scopul legii și sfera de reglementare

(1) Prevederile prezentei legi au ca scop crearea cadrului legal pentru asigurarea reabilitării victimelor infracțiunilor, precum și pentru protecția și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale acestora.

(2) Prezenta lege reglementează categoriile de victime ale infracțiunilor cărora li se aplică prevederile sale, organizarea și funcționarea mecanismului de protecție și reabilitare a victimelor infracțiunilor, modul și condițiile de compensare financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Articolul 2. Noțiuni

Termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au următorul înțeles:

victimă a infracțiunii – persoana fizică care a suferit un prejudiciu material sau moral inclusiv o vătămare a integrității sale fizice, mentale sau psihologice, cauzate în mod direct prin săvârșirea unei infracțiuni, precum și membrul familiei unei persoane

al cărei deces a fost cauzat în mod direct de o infracțiune și care au suferit prejudicii în urma acestui deces;

victimă persecutată – persoană fizică ale cărei drepturi și libertăți fundamentale au fost încălcate prin măsuri ilegale de constrângere, de privare de libertate, de tragerea la răspundere penală, de condamnare, de confiscare sau de deposedare de bunuri, sau prin acțiuni de tortură, tratament inuman ori degradant, săvârșite în regiunea transnistreană de structurile aflate în afara controlului efectiv al autorităților Republicii Moldova.

membrul familiei – soțul/soția, persoana care se află cu victima infracțiunii în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj), copilul, ruda până la gradul IV și persoana aflată la întreținerea victimei infracțiunii;

autoritate de decizie – autoritatea publică competentă să examineze și soluționeze cererile privind acordarea compensațiilor financiare în cadrul procedurilor de compensare financiară în situații transfrontaliere;

autoritate responsabilă de asistență – autoritatea publică desemnată să acorde asistență victimelor infracțiunilor în cadrul procedurilor de compensare financiară în situații transfrontaliere, inclusiv prin facilitarea depunerii cererilor, asigurarea schimbului de informații și de documente, precum și a comunicării cu autoritatea de decizie competentă;

agenție teritorială de asistență socială – agenția teritorială de asistență socială competentă teritorial sau, după caz, structura competentă responsabilă de asistență socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău ori din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia.

Capitolul II

SISTEMUL SERVICIILOR DE SUPORT

Articolul 3. Serviciile de suport acordate

(1) Reabilitarea victimelor infracțiunilor, precum și a drepturilor acestora, se realizează prin punerea la dispoziție a unor servicii de suport.

(2) Serviciile de suport acordate victimelor infracțiunilor se aplică și victimelor persecutate în mod corespunzător.

(3) Serviciile de suport reprezintă serviciile, publice sau private, oferite victimelor infracțiunilor, care au ca scop oferirea de consultații și sprijin în comunicarea acestora cu autoritățile publice și private, precum și de asistență pentru recuperare fizică, psihologică și socială.

(4) În funcție de necesitățile individuale, victimele infracțiunilor, beneficiază de următoarele servicii de suport:

a) consiliere informațională cu privire la drepturile sale și serviciile de care pot beneficia;

b) asistență psihologică;

c) asistență medicală;

d) servicii de adăpost;

e) asistență juridică garantată de stat;

f) compensare financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune.

(5) Guvernul poate aproba reglementări detaliate privind procedurile de acordare a serviciilor de suport prevăzute la alin. (4).

(6) Victimele traficului de ființe umane și ale violenței în familie beneficiază de măsuri de asistență conform prevederilor Legii nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane sau, după caz, ale Legii nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie.

(7) Copilul victimă a infracțiunilor beneficiază de măsuri de protecție și de servicii de suport în urma unei evaluări individuale a situației specifice a fiecărui copil victimă, ținându-se cont de vulnerabilitatea acestuia, inclusiv riscul de victimizare, precum și de intimidare sau răzbunare, inclusiv de opiniile, nevoile și interesele copilului. Instituirea măsurilor de protecție și acordarea serviciilor de suport se extind inclusiv asupra membrilor familiei copilului victimă, în măsura în care acest lucru este necesar și posibil.

(8) În cazul în care vârsta persoanei este necunoscută și există motive de a presupune că aceasta nu a împlinit vârsta de 18 ani, se prezumă că persoana este minor până la constatarea vârstei în modul prevăzut de lege. Pe perioada incertitudinii privind vârsta, persoana beneficiază de toate garanțiile, măsurile de protecție și serviciile de suport specifice.

Articolul 4. Confirmarea statutului de victimă și condiții speciale de acces la suport

(1) Statutul de victimă a infracțiunii, în sensul prezentei legi, pentru acordarea serviciilor de suport se confirmă prin prezentarea unuia dintre următoarele înscrisuri:

a) copia plîngerii depuse la organul de urmărire penală privind săvîrșirea unei infracțiuni;

b) certificatul despre faptul că ea s-a adresat cu o plîngere la organul de urmărire penală sau o copie a procesului-verbal de consemnare a plîngerii orale adresată organului de urmărire penală;

c) copia procesului-verbal de audiere în calitate de victimă sau parte vătămată în cadrul procesului penal;

d) copia ordonanței organului de urmărire penală, a procurorului sau a încheierii instanței de judecată de recunoaștere în calitate de parte vătămată, după caz, ordonanța organului de urmărire penală sau încheierea instanței de judecată de recunoaștere în calitate de succesori al victimei sau al părții vătămate în cadrul procesului penal.

(2) În situații urgente sau în lipsa temporară a înscrisurilor prevăzute la alin. (1), accesul la serviciile de suport prevăzute la art. 3 alin. (4) lit. a) - e) se acordă pe o perioadă de cel mult 45 de zile, în baza unei declarații pe propria răspundere a victimei infracțiunii, cu obligația de a prezenta ulterior înscrisurile necesare. În circumstanțe justificate, această perioadă poate fi prelungită, pentru cel mult 15 zile.

Articolul 5. Subiecții competenți în acordarea serviciilor de suport

(1) Autoritatea administrativă centrală care elaborează, promovează și participă la realizarea politicii Guvernului în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor este Ministerul, Muncii și Protecției Sociale.

(2) Ministerul Muncii și Protecției Sociale asigură implementarea prevederilor prezentei legi în cooperare cu Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor, Procuratura Generală, Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, agențiile teritoriale de asistență socială, alte autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și cu partenerii de dezvoltare, organizațiile necomerciale și alți reprezentanți ai societății civile.

(3) Cooperarea dintre subiecții indicați la alin. (2) se realizează prin participare la elaborarea și implementarea cadrului normativ în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor, prin schimb de informații și de experți, prin activități comune de identificare, de referire, de asigurare a accesului la serviciile de suport, precum și de acordare a serviciilor de suport pentru reabilitarea victimelor infracțiunilor, prin specializarea și instruirea personalului, prin realizarea unor inițiative socioeconomice, a unor campanii de informare în vederea popularizării serviciilor de suport și a condițiilor de acordare a acestora, precum și prin alte activități în domeniul respectiv.

(4) Autoritățile competente prevăzute la alin. (2), în limitele competențelor funcționale, cooperează cu autoritățile competente ale altor state membre ale Uniunii Europene, cu instituțiile Uniunii Europene, cu organisme internaționale și cu rețelele europene care activează în domeniul drepturilor victimelor infracțiunilor, inclusiv prin schimb de bune practici, consultări în cazuri individuale și acordarea de asistență rețelelor europene respectiv.

(5) Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor, Procuratura Generală, Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, agențiile teritoriale de asistență socială, autoritățile administrației publice locale, în limitele competențelor stabilite de lege, participă nemijlocit la implementarea prevederilor prezentei legi prin acordarea serviciilor de suport prevăzute la art.3 alin.(4). Alte autorități ale administrației publice centrale și locale pot fi cooptate în vederea realizării scopurilor legii, conform competențelor instituționale ale fiecăreia și în funcție de specificul serviciilor la acordarea cărora urmează să participe.

(6) Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în comun cu autoritățile publice locale, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Procuratura Generală și Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, asigură specializarea și instruirea personalului care comunică direct cu victimele infracțiunilor în procesul de acordare a serviciilor de suport acestora, conform competențelor instituționale.

(7) Autoritățile publice centrale și locale, la realizarea atribuțiilor sale privind acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor, pot antrena organizații necomerciale sau persoane juridice cu scop lucrativ care activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor.

(8) Organizațiile necomerciale în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor și persoanele juridice cu scop lucrativ prevăzute la alin. (7) asigură că persoanele antrenate în acordarea serviciilor de suport întrunesc condițiile de exercitare a activității, cerințele de calificare și de instruire prevăzute de legislația aplicabilă tipului de serviciu prestat și, după caz, de standardele de calitate.

(9) Autoritățile publice locale execută obligațiile prevăzute de prezenta lege în limita mijloacelor bugetare disponibile.

(10) Subiecții competenți în acordarea serviciilor de suport, asigură confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal ale victimelor infracțiunilor și ale victimelor persecutate. Prelucrarea și transmiterea datelor cu caracter personal se efectuează numai în scopurile prevăzute de lege și în măsura necesară acordării serviciilor de suport ori asigurării drepturilor și protecției victimei în cadrul procesului penal, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a cerințelor privind confidențialitatea urmăririi penale.

Articolul 6. Voluntarii care participă la acordarea serviciilor de suport

(1) La desfășurarea activității de reabilitare a victimelor infracțiunilor pot fi antrenați voluntari.

(2) Voluntar este persoana care, în timpul său liber și fără a fi remunerat, acordă benevol suport victimelor infracțiunilor sau participă la activitățile desfășurate în acest sens de către subiecții indicați la art. 5.

(3) Voluntar poate fi persoana care nu are antecedente penale și ale cărei calități morale corespund activității de reabilitare a victimelor infracțiunilor.

(4) Voluntarul nu poate acorda servicii de suport victimelor infracțiunilor în cazul în care există un conflict de interese dintre exercitarea atribuțiilor și interesele personale ale acestuia în calitate de persoană fizică, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

(5) Activitatea voluntarilor se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii nr. 326/2025 cu privire la activitatea de voluntariat, ale prezentei legi, precum și ale altor acte normative relevante, adoptate în scopul punerii în aplicare a acestora.

Articolul 7. Organizațiile necomerciale care activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor

(1) Organizațiile necomerciale în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor pot acorda victimelor infracțiunilor, în mod independent sau în cooperare cu autoritățile publice centrale sau locale, servicii de consiliere informațională, psihologică, precum și alte servicii sau forme de asistență. Autoritatea publică care antrenează organizațiile necomerciale prestatoare de servicii de suport verifică îndeplinirea de către acestea și de către personalul implicat în prestarea serviciilor a condițiilor de exercitare a activității, cerințelor de calificare și de instruire prevăzute de legislația aplicabilă tipului de serviciu prestat, precum și, după caz, a cerințelor de integritate și a standardelor de calitate aplicabile, în cadrul procesului de selectare sau contractare a acestora.

(2) Organizațiile necomerciale de utilitate publică ce activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor beneficiază de sprijinul material și financiar al statului. Acestea urmează a fi scutite parțial de plata unor impozite în conformitate cu legislația fiscală și cu legislația cu privire la organizațiile necomerciale. Arendarea încăperilor și clădirilor proprietate publică de către asociațiile obștești de utilitate

publică ce activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor se face în condiții preferențiale, în modul stabilit de Guvern.

(3) Organizațiile necomerciale care acordă, în mod independent, servicii de suport victimelor infracțiunilor pot extinde categoriile de victime ale infracțiunilor care să beneficieze de serviciile acordate de către acestea din diferite surse financiare, altele decât bugetul de stat.

Articolul 8. Evaluarea individuală a victimelor infracțiunilor pentru acordarea serviciilor de suport

(1) Evaluarea individuală a victimelor infracțiunilor se realizează în cadrul procesului penal sau, după caz, în afara procesului penal.

(2) În cadrul procesului penal, organul de constatare, organul de urmărire penală sau procurorul care examinează sesizarea sau efectuează urmărirea penală în cazul unei victime ale infracțiunii care se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la art. 17, identifică, în baza informațiilor disponibile, necesitățile de protecție specifice ale victimei infracțiunii sau victimei persecutate și stabilește, după caz, necesitatea aplicării măsurilor de protecție prevăzute de lege în vederea reducerii riscului de revictimizare, intimidare sau răzbunare.

(3) În cazul în care, în cadrul procesului penal, subiecții prevăzuți la alin. (2) identifică indicii că victima infracțiunii necesită servicii de suport, aceștia informează victima infracțiunii despre dreptul la serviciile de suport pentru reabilitare și o referă agenției teritoriale de asistență socială pentru realizarea evaluării individuale și acordarea serviciilor de suport, prin întocmirea unui demers. La demers, se pot anexa, după caz, copia actelor prevăzute la art. 4, precum și alte informații care le consideră necesare în vederea evaluării victimei infracțiunii și care nu prejudiciază desfășurarea urmăririi penale.

(4) În afara procesului penal, persoanele care, în exercitarea atribuțiilor privind acordarea asistenței medicale, efectuarea examinării medico-legale, examinarea solicitărilor de asistență socială sau acordării serviciilor sociale, identifică indicii că victima infracțiunii a suferit daune ca urmare a unei infracțiuni sau se află în pericol pentru viață și sănătate, informează victima infracțiunii despre dreptul la serviciile de suport pentru reabilitare și acordă serviciile necesare sau după caz, o referă la agenția teritorială de asistență socială pentru realizarea evaluării individuale și acordarea serviciilor de suport.

(5) Evaluarea individuală se realizează cu participarea victimei infracțiunii, cu luarea în considerare a opiniilor, necesităților și preocupărilor acesteia, inclusiv a voinței de a beneficia sau de a refuza serviciile de suport, măsurile de protecție sau alte măsuri prevăzute de lege.

(6) Necesitățile de suport pentru victimele infracțiunii se evaluează în baza următoarelor criterii:

a) tipul infracțiunii și circumstanțele comiterii acesteia în măsura în care acestea sunt disponibile sau pot fi oferite de către autoritățile competente care examinează sesizarea sau efectuează urmărirea penală ori judecarea cauzei penale;

b) caracteristicile personale ale victimei infracțiunii, prezența dizabilității, starea social-economică și condițiile de trai;

- c) existența unor indicii că infracțiunea a fost determinată de prejudecată sau de un motiv de discriminare legat de caracteristicile personale ale victimei infracțiunii;
- d) impactul fizic, psihic și material al infracțiunii asupra victimei;
- e) datele despre făptuitor, în măsura în care acestea sunt disponibile;
- f) tipul de relații și starea de dependență față de făptuitor;
- g) interesul superior al copilului;
- h) alte informații relevante.

(7) Evaluarea victimelor infracțiunii se realizează în cadrul echipei multidisciplinare. Victima infracțiunii poate solicita să fie însoțită pe durata evaluării de o persoană de încredere.

(8) În procesul de evaluare pot fi atrași, cu acordul sau la solicitarea victimei infracțiunii și alți specialiști, inclusiv din organizații necomerciale.

(9) Pentru evitarea revictimizării, evaluarea are loc în cel mai scurt timp după înregistrarea demersului privind evaluarea individuală a victimei infracțiunii sau din momentul recepționării cererii de acordarea a serviciilor de suport.

(10) Rezultatele evaluării se consemnează într-un raport de evaluare, care conține:

- a) datele de identitate ale victimei infracțiunii;
- b) starea fizică și psihică a victimei infracțiunii, informațiile disponibile privind prejudiciul material la momentul evaluării;
- c) serviciile de suport de care victima infracțiunii poate beneficia, inclusiv perioada și durata acestora;
- d) decizia de referire a victimei infracțiunii către servicii specializate sau de specializare înaltă, atunci când este cazul;
- e) alte circumstanțe relevante, constatate conform criteriilor de evaluare prevăzute la alineatul (6).

(11) Raportul de evaluare a necesităților pentru reabilitarea victimelor infracțiunilor poate fi utilizat la elaborarea planului individualizat de asistență a victimei infracțiunii.

(12) Agenția teritorială de asistență socială asigură evidența victimelor infracțiunilor care au fost referite și serviciile de suport de care au beneficiat, informând semestrial despre aceasta Ministerul Muncii și Protecție Sociale.

(13) În cazul în care, pe parcursul procesului penal, apar circumstanțe noi, agenția teritorială de asistență socială, după caz, cu suportul autorităților competente care au efectuat referirea victimei infracțiunii, reevaluează necesitățile de suport ale victimei infracțiunii și adaptează serviciile de suport acordate în funcție de noile necesități ale acesteia.

(14) La solicitarea organului de urmărire penală, a procurorului sau, după caz, a instanței de judecată, agenția teritorială de asistență socială pune la dispoziția acestora copia raportului de evaluare, în măsura în care informațiile conținute în acesta sunt necesare pentru asigurarea drepturilor și protecției victimei în cadrul procesului penal.

Capitolul III

SERVICIILE PUBLICE DE SUPORT

Secțiunea 1

Serviciile de informare

Articolul 9. Asistență informațională

(1) Organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau alți subiecți competenți în acordarea serviciilor de suport aduc la cunoștință, neîntârziat la primul contact cu victima infracțiunii, în scris sau într-o altă formă accesibilă dacă condițiile speciale ale acesteia o cer, informația privind:

a) serviciile de suport de care poate beneficia, subiecții care acordă aceste servicii și condițiile generale de acordare a acestora în funcție de necesitățile acesteia;

b) organul de urmărire penală la care poate depune plîngerea privind infracțiunea săvârșită împotriva sa;

c) drepturile procesuale de care beneficiază în funcție de calitatea deținută în procesul penal, conform Codului de procedură penală sau în procedura de executare conform Codului de executare;

d) măsurile de protecție disponibile, conform prevederilor Codului de procedură penală, ale Legii nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie și ale Legii nr. 105/ 2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, precum și informația cu privire la condițiile și procedura de aplicare a acestor măsuri;

e) dreptul de a solicita repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, inclusiv compensarea financiară acordată de stat, în modul și în condițiile prevăzute de prezenta lege;

f) măsurile, procedurile și serviciile disponibile pentru protejarea drepturilor și intereselor victimei infracțiunii în cazul în care aceasta își are reședința într-un alt stat decât cel în care a fost săvârșită infracțiunea;

g) alte informații solicitate de victima infracțiunii, dacă acestea sînt deținute.

(2) Informațiile prevăzute la alin. (1) sunt aduse la cunoștința victimei infracțiunii, într-un limbaj simplu și accesibil, fapt consemnat într-un proces-verbal, care se anexează la dosar. Informațiile pot fi furnizate și completate ulterior, în funcție de necesitățile specifice ale victimei infracțiunii, de situația personală a acesteia și de relevanța informațiilor la fiecare etapă a procedurilor.

Articolul 10. Alte mijloace de informare a victimelor infracțiunilor

(1) Suplimentar modului de informare a victimelor infracțiunilor prevăzut la art. 9, acestea se pot informa despre serviciile de suport de care pot beneficia prin intermediul liniilor telefonice sau al paginilor web oficiale ale instituțiilor responsabile de acordarea serviciilor de suport indicate la art. 5 și ale altor subiecți cu atribuții în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor.

(2) Subiecții competenți în acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor conform prevederilor art. 5 alin. (2) au obligația, iar instanțele judecătorești au dreptul să publice pe paginile lor web oficiale informațiile prevăzute la art. 9 alin. (1).

(3) Persoanele care asigură comunicarea directă a informațiilor victimei infracțiunii au obligația de a anunța poliția dacă, din convorbirea cu victima infracțiunii, deduc că aceasta se află în pericol.

(4) Subiecții competenți în acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor pot înființa linii telefonice pentru informarea victimelor infracțiunilor.

Secțiunea a 2-a

Asistență psihologică a victimelor infracțiunilor

Articolul 11. Asistență psihologică

(1) Victimele infracțiunilor beneficiază, la cerere, de asistență psihologică, care este asigurată, în condițiile prezentei legi și Legii nr. 103/2025 cu privire la exercitarea profesiei de psiholog, de către psihologii din cadrul agențiilor teritoriale de asistență socială, din cadrul organizațiilor necomerciale sau al persoanelor juridice cu scop lucrativ care activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunii și care au fost cooptate în acest scop de către autoritățile publice locale sau de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(2) Victimele infracțiunilor care nu corespund condițiilor prevăzute la art. 12 sau care solicită asistență psihologică după expirarea termenului de acordare a acesteia din contul statului, pot beneficia, la cerere, de asistență psihologică contra plată.

(3) Costul serviciilor de asistență psihologică acordate de către agențiile teritoriale de asistență socială este stabilit de Guvern.

(4) Organizațiile necomerciale în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor sau persoanele juridice cu scop lucrativ stabilesc de sine stătător costul serviciilor de asistență psihologică, care nu poate fi mai mare decât cel stabilit de Guvern.

Articolul 12. Asistență psihologică din contul statului

(1) Statul acordă asistență psihologică victimelor infracțiunilor care se încadrează în una dintre categoriile infracțiunilor și tentativelor de infracțiuni menționate la art. 17 alin (1).

(2) Asistență psihologică din contul statului se acordă victimelor care sunt cetățeni ai Republicii Moldova, străini sau apatrizi care locuiesc în Republica Moldova dacă infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, precum și în cazurile prevăzute de prezenta lege pentru infracțiunile săvârșite în afara teritoriului Republicii Moldova .

(3) Asistență psihologică din contul statului se acordă pe o perioadă de cel mult 3 luni de la data soluționării cererii de acordare a acestui serviciu, iar în cazul copiilor victime ale infracțiunii, pe o perioadă de cel mult 6 luni de la data soluționării cererii respective.

Articolul 13. Procedura de acordare a asistenței psihologice din contul statului

(1) Asistență psihologică din contul statului se acordă în temeiul cererii scrise a victimei infracțiunii sau reprezentantului legal, ce se depune la agenția teritorială de asistență socială sau la un alt subiect care desfășoară activitatea de reabilitare a victimelor infracțiunilor în raza teritorială în care se află domiciliul sau reședința

temporară a victimei și care a fost cooptat în acest scop de către autoritățile publice locale sau de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(2) Cererea pentru acordarea consilierii psihologice din contul statului poate fi depusă doar după sesizarea organului de constatare sau a organului de urmărire penală despre săvârșirea infracțiunii, sau în situații urgente, în baza unei declarații pe propria răspundere a victimei infracțiunii, conform art. 4 alin. (2).

(3) Cererea pentru acordarea consilierii psihologice din contul statului trebuie să cuprindă:

a) numele, prenumele, data și locul nașterii, domiciliul sau reședința temporară a victimei infracțiunii;

b) data, locul și circumstanțele săvârșirii infracțiunii;

c) data depunerii sesizării privind săvârșirea infracțiunii și organul sesizat.

(4) La cererea pentru acordarea consilierii psihologice din contul statului se anexează copia documentelor justificative pentru datele înscrise în cerere.

(5) Cererea pentru acordarea consilierii psihologice din contul statului se soluționează în termen de 3 zile de la data depunerii.

Secțiunea a 3-a

Alte servicii de suport

Articolul 14. Asistența medicală

Victima infracțiunii beneficiază de asistență medicală de urgență în mod gratuit și, după caz, de alte tipuri de asistență medicală acordate de către instituțiile medico-sanitare publice, în condițiile Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și ale altor acte normative.

Articolul 15. Servicii de adăpost

(1) Victima infracțiunii, care este expusă unui risc iminent de victimizare, de intimidare sau de răzbunare beneficiază, în condițiile legii, de servicii de adăpost.

(2) Prin derogare de la alin. (1), victima persecutată beneficiază, la cerere, de servicii de adăpost, dacă nu dispune de o locuință.

(3) Serviciile de adăpost se acordă de către centrele specializate din cadrul instituțiilor publice, precum și de către organizațiile necomerciale care prestează servicii destinate victimelor în funcție de profilul serviciului și categoriile de beneficiari, în limita competențelor acestora conform actelor normative.

Articolul 16. Asistența juridică garantată de stat

(1) Victima infracțiunii beneficiază de asistență juridică garantată de stat, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală și în condițiile Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, dacă infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova sau dacă infracțiunea a fost săvârșită în afara teritoriului Republicii Moldova și victima infracțiunii este cetățean al Republicii Moldova, străin sau apatrid care locuiește în Republica Moldova, iar procesul penal se desfășoară în Republica Moldova.

(2) Victimele infracțiunilor de tortură, tratament inuman și degradant, copiii victime ale infracțiunilor, victimele infracțiunilor violenței în familie, victimele

infracțiunilor privind viața sexuală, victimele infracțiunilor traficului de ființe umane, victimele persecutate, precum și victimele cu dizabilități severe sau accentuate, beneficiază de asistență juridică garantată de stat indiferent de nivelul veniturilor.

(3) Membrii familiei victimei infracțiunii care se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la alin. (2) și al cărei deces a fost cauzat de infracțiune, în cazul în care nu dispun de mijloace bănești pentru a plăti serviciile unui avocat, pot beneficia de asistență juridică garantată de stat atât în cadrul procesului penal, cât și în afara acestuia.

(4) Organizațiile necomerciale în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor sau persoanele juridice cu scop lucrativ au dreptul să stabilească individual categoriile de victime ale infracțiunii, condițiile și formele de asistență juridică pe care să le acorde.

Secțiunea a 4-a **Compensația financiară acordată de stat** **victimelor unor infracțiuni**

Articolul 17. Limitele compensației financiare

(1) Au dreptul la compensație financiară:

a) victimele infracțiunilor însoțite de violență pentru viața sau sănătatea persoanei, inclusiv care au avut drept urmare, decesul, vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;

b) victimele infracțiunilor contra libertății, cinstei și demnității persoanei;

c) victimele infracțiunilor privind viața sexuală;

d) victimele infracțiunilor de violență în familie;

e) victimele infracțiunilor de trafic de organe, țesuturi și celule umane;

f) copii victime ale infracțiunilor;

g) victimele persecutate.

(2) Victima infracțiunii nu are dreptul la compensație financiară acordată de către stat pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune dacă:

a) infracțiunea a fost săvârșită cu participarea benevolă a sa, cu excepția infracțiunilor a căror consimțământ benevol al victimei nu are importanță pentru calificarea juridică a faptei, precum și în cazul copiilor victime ale infracțiunilor;

b) după săvârșirea infracțiunii, a contribuit intenționat, prin comportamentul său, la apariția prejudiciului sau la majorarea cuantumului acestuia;

c) a prezentat, cu bună știință, declarații mincinoase sau a refuzat intenționat să contribuie la descoperirea infracțiunii în cadrul urmăririi penale sau al judecării cauzei, cu excepția cazului în care aceasta are dreptul de a nu face declarații conform legii.

(3) Victima infracțiunii care a beneficiat de compensație financiară, totală sau parțială, pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune contrar prevederilor alin. (2) este obligată să restituie suma primită.

Articolul 18. Subiectul dreptului la compensarea financiară

(1) Dreptul la compensarea financiară îl are victima infracțiunii care se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la art. 17 alin. (1), dacă fapta care a cauzat prejudiciul a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, care este cetățean al

Republicii Moldova, străin sau apatrid ce se află pe teritoriul Republicii Moldova la data comiterii infracțiunii, precum și victima persecutată.

(2) În cazul victimelor infracțiunii care nu se încadrează în categoriile prevăzute la alin. (1), compensarea financiară se acordă:

a) pentru victimele infracțiunilor care își au domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat terț, în baza convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) pentru victimele care își au domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru al Uniunii Europene, în condițiile prevăzute de secțiunea a 5-a.

(3) Dacă, victima infracțiunii care se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la art. 17 alin. (1) a decedat ca urmare a infracțiunii, dreptul, în părți egale, la compensarea financiară din contul statului îl au membrii familiei în cazul în care victima infracțiunii ar fi avut dreptul la aceasta.

(4) Dreptul la compensarea financiară a cheltuielilor pentru înmormântarea victimei infracțiunii îl are persoana care le-a suportat, cu excepția cazului prevăzut la art. 17 alin. (2) lit. a).

Articolul 19. Condițiile de acordare a compensației financiare

(1) Compensația financiară pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune se acordă de către stat dacă sânt întrunite următoarele condiții:

1) actul de constatare a săvârșirii infracțiunii este definitiv. Prin act de constatare a săvârșirii infracțiunii se are în vedere, după caz:

a) hotărârea instanței de judecată de condamnare;

b) hotărârea instanței de judecată de încetare a procesului penal pe temei de nereabilitare;

c) hotărârea instanței de judecată adoptată în condițiile art. 499 alin. (1) din Codul de procedură penală;

d) ordonanța procurorului de încetare a urmăririi penale în temeiul art. 275 pct. 4), 5), 7) și 8) și art. 285 alin. (2) pct. 2) și 3) din Codul de procedură penală sau al art. 53 din Codul penal;

2) cererea a fost depusă în termen de 3 ani de la data la care actul de constatare a săvârșirii infracțiunii este definitiv;

3) dacă sursele făptuitorului sunt insuficiente pentru acoperirea prejudiciului rezultat din infracțiune, în cazul hotărârii definitive a instanței de judecată cu privire la acțiunea civilă născută dintr-o cauză penală, dacă aceasta nu a fost executată integral, benevol sau silit, în perioada indicată la pct. 2) sau făptuitorul nu dispune de mijloace financiare, este insolvent sau este declarat dispărut;

4) prejudiciul cauzat prin săvârșirea infracțiunii nu a fost și nu poate fi compensat din alte surse (indemnizații, plăți din asigurări, despăgubiri acordate de către făptuitor, benevol sau silit, până la emiterea hotărârii instanței de judecată cu privire la acțiunea civilă născută dintr-o cauză penală distinctă sau în temeiul acesteia).

(2) Dacă, în cadrul termenului indicat la alin. (1) pct. 2), a fost intentată procedura de executare silită a hotărârii instanței de judecată cu privire la acțiunea civilă născută dintr-o cauză penală, însă, la momentul depunerii cererii de acordare a compensației financiare de către stat, executarea hotărârii nu a avut loc sau a avut loc parțial, statul

asigură compensarea prejudiciului prevăzut la art. 20, în limitele indicate la art. 24 alin. (1).

(3) Dacă, la data emiterii hotărârii instanței de judecată în acțiunea civilă născută din cauza penală, compensația financiară a fost achitată deja de către stat în cazurile prevăzute de lege, instanța care examinează acțiunea civilă născută din cauza penală deduce suma compensației din suma stabilită victimei în calitate de prejudiciu. Suma compensației urmează să fie achitată de către făptuitor în bugetul de stat.

(4) La acordarea de către stat a compensației financiare pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune, din cuantumul acesteia se scad sumele achitate de către făptuitor până la acea dată ca despăgubiri, precum și sumele obținute sau în drept de a fi obținute din alte surse pentru prejudiciile cauzate prin săvârșirea infracțiunii.

(5) În cazul în care victima infracțiunii este minor, iar reprezentantul acesteia nu a depus cererea în termenul prevăzut la alin. (1) pct. 2), termenul respectiv începe să curgă din momentul în care victima infracțiunii a împlinit 18 ani.

(6) Dacă victima infracțiunii sau victima persecutată s-a aflat în imposibilitate de a formula cererea de compensație financiară, termenul de 3 ani se calculează de la data la care a încetat starea de imposibilitate, cu prezentarea documentelor justificative.

(7) În cazul în care asupra acțiunii civile născută dintr-o cauză penală urmează să hotărască instanța civilă, termenul de 3 ani curge de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care a fost admisă acțiunea civilă.

(8) Prin derogare de la alin. (1) pct. 1) și 3), în cazul în care făptuitorul nu este identificat, victima infracțiunii sau victima persecutată poate formula cererea de compensație financiară în termen de 3 ani de la data la care ordonanța de suspendare a urmăririi penale nu mai poate fi contestată ori a fost menținută definitiv în urma controlului prevăzut de lege.

Articolul 20. Prejudiciul cauzat prin infracțiune

pentru care statul asigură compensare financiară

(1) La stabilirea cuantumului compensației financiare, acordată de către stat pentru prejudiciul cauzat prin săvârșirea infracțiunii, se iau în calcul:

a) cheltuielile de spitalizare, tratament sau alte cheltuieli medicale suportate de victima infracțiunii;

b) prejudiciul cauzat prin deteriorarea ochelarilor, lentilelor de contact, protezelor dentare și altor obiecte care constituie mijloace de realizare a funcțiilor unor părți individuale ale corpului uman;

c) prejudiciul cauzat prin distrugerea sau deteriorarea bunurilor sau prin deposedarea victimei infracțiunii care se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la art. 17 alin. (1), inclusiv în cazul victimelor persecutate;

d) prejudiciul cauzat prin pierderea capacității de muncă, dacă aceasta a fost provocată de faptele infracționale;

e) cheltuielile de înmormântare a victimei infracțiunii, în cazul decesului acesteia.

f) prejudiciul moral suferit de victima infracțiunii care se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la art. 17 alin. (1) sau de victima persecutată;

g) prejudiciul cauzat prin exploatarea prin muncă, inclusiv salariul neachitat și prin condițiile de muncă precare, în cazul victimelor traficului de ființe umane, sclaviei, condițiilor similare sclaviei, muncii forțate și traficului de copii.

(2) Membrii familiei care se aflau la întreținerea victimei infracțiunii al cărei deces a fost provocat de o infracțiune, beneficiază de compensație financiară pentru prejudiciul cauzat prin pierderea mijloacelor de întreținere.

Articolul 21. Cererea privind acordarea compensației financiare

(1) Compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune se efectuează în temeiul cererii scrise privind acordarea compensației financiare, care se examinează de Comisia interinstituțională pentru compensarea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

(2) Cererea privind acordarea compensației financiare se depune de către persoana îndreptățită la art. 18 sau de către reprezentantul său legal, dacă aceasta este minor. Dacă în privința persoanei este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, cererea poate fi depusă atât de către persoană, cât și de către tutore. Cererea privind acordarea compensației financiare poate fi depusă și de către organizațiile necomerciale care activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor, dacă este semnată de victima infracțiunii, și cuprinde datele prevăzute la alin. (4), fiind anexate documentele prevăzute la alin. (5).

(3) În situații urgente, pentru acordarea compensației financiare, dacă victima infracțiunii se află într-o stare de incapacitate temporară, cauzată de infracțiune, care o împiedică să semneze cererea și nu are posibilitatea de a desemna un reprezentant legal, aceasta poate fi depusă în numele său de către un membru al familiei, cu anexarea documentelor justificative ce atestă starea de incapacitate.

(4) Cererea privind acordarea compensației financiare trebuie să cuprindă date referitoare la:

a) numele, prenumele, cetățenia, data și locul nașterii, domiciliul sau reședința victimei infracțiunii și/sau, după caz, a altei persoane care are dreptul la compensația financiară;

b) calitatea solicitantului – în cazul în care cererea este depusă de un membru al familiei, în cazurile prevăzute la art. 18 alin. (3) sau de persoana care a suportat cheltuielile de înmormântare în cazul prevăzut la art. 18 alin. (4);

c) fapta infracțională săvârșită, data, locul și împrejurările săvârșirii acesteia, precum și categoria prevăzută la art. 17 alin. (1) în care se încadrează victima infracțiunii;

d) prejudiciul suferit ca rezultat direct al infracțiunii conform prevederilor art. 20;

e) organul sesizat despre săvârșirea infracțiunii (organul de constatare sau organul de urmărire penală), data sesizării acestuia;

f) etapa în care se află cauza penală, după caz, mențiunea privind suspendarea acesteia;

g) numărul și data emiterii actului organului de urmărire penală sau, după caz, ale hotărârii judecătorești, conform art. 19 alin. (1) pct. 1), alin. (7) și (8);

h) sumele plătite cu titlu de despăgubiri de către făptuitor sau alte plăți pentru prejudiciile cauzate prin săvârșirea infracțiunii, obținute de victima infracțiunii dintr-o altă sursă legală;

i) cuantumul compensației financiare solicitate;

j) venitul lunar al victimei infracțiunii sau, după caz, venitul lunar al fiecărui membru al familiei care solicită compensația financiară în cazul prevăzut la art. 18 alin. (3);;

k) datele bancare ale contului pe care urmează a fi transferată compensația financiară, precum și graficul (termenele) achitării compensației, în cazul în care victima infracțiunii solicită achitarea în tranșe a acesteia;

l) declarație pe propria răspundere privind inexistența situațiilor prevăzute la art. 17 alin. (2), precum și a veridicității datelor indicate în cerere.

(5) La cererea privind acordarea compensației financiare se anexează următoarele documente justificative pentru datele înscrise în cerere:

a) copia actului de identitate;

b) copia actului care confirmă statutul persoanei care solicită acordarea compensației financiare, în cazul prevăzut la art. 18 alin. (3) și (4);

c) documentele care justifică cuantumul solicitat al compensației financiare pentru prejudiciul produs prin infracțiune;

d) declarația pe propria răspundere a victimei infracțiunii despre neexecutarea hotărârii instanței de judecată privind prejudiciul cauzat prin infracțiune în cadrul unei proceduri de executare sau, după caz, privind suma prejudiciului compensată până la data depunerii cererii privind acordarea compensației financiare, în cazul procedurii de executare silită a hotărârii de judecată cu privire la acțiunea civilă născută din cauza penală;

e) orice alte documente deținute de victima infracțiunii, necesare pentru soluționarea cererii.

Articolul 22. Comisia interinstituțională pentru compensarea prejudiciului cauzat prin infracțiune

(1) Comisia interinstituțională pentru compensarea prejudiciului cauzat prin infracțiune (în continuare – *Comisie*) este constituită din 3 membri, dintre care un reprezentant al Ministerului Justiției, un reprezentant al Ministerului Muncii și Protecției Sociale și un reprezentant al Ministerului Finanțelor.

(2) Regulamentul de activitate al Comisiei se aprobă de către Guvern.

(3) Comisia se convoacă în ședințe ori de câte ori este necesar.

(4) Secretariatul Comisiei este asigurat de Ministerul Justiției.

Articolul 23. Procedura de examinare a cererii privind acordarea compensației financiare

(1) Cererea privind acordarea compensației financiare, împreună cu actele anexate la aceasta, se depune la Ministerul Justiției și se examinează de Comisie în termen de 30 de zile de la depunere.

(2) În urma examinării cererii, Comisia decide acordarea compensației financiare și stabilește cuantumul compensației sau refuză motivat acordarea acesteia.

(3) În cazul în care are loc reluarea urmăririi penale, precum și în alte situații care fac imposibilă adoptarea unei decizii asupra solicitării de compensare financiară a prejudiciului, examinarea cererii se suspendă prin decizie motivată a Comisiei, urmând a fi reluată după încheierea procesului penal sau după dispariția situațiilor care au determinat suspendarea examinării cererii respective.

(4) Decizia Comisiei prin care se acordă sau se refuză acordarea compensației financiare solicitate trebuie să conțină:

- a) data emiterii;
- b) numele, prenumele, funcția membrilor Comisiei care au participat la emiterea deciziei, precum și autoritatea pe care o reprezintă;
- c) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat personal (IDNP) al victimei infracțiunii, după caz, a persoanei îndreptățite să depună cererea;
- d) descrierea sumară a faptei, cu indicarea articolului corespunzător din Codul penal, precum și a prejudiciului cauzat prin infracțiune, astfel cum rezultă din actele organului de urmărire penală, ale procurorului sau ale instanței de judecată, după caz, din documentele justificative prezentate de victima infracțiunii ori de victima persecutată, în condițiile prezentei legi;
- e) motivele de fapt și de drept care au stat la baza acordării sau refuzului acordării compensației financiare, cu indicarea temeiului legal aplicabil;
- f) cuantumul compensației financiare și modul de acordare a acesteia;

(5) Decizia Comisiei, în termen de 2 zile lucrătoare de la adoptare, se transmite ministrului justiției care, prin ordin, dispune acordarea sau neacordarea compensației financiare.

(6) Ministrul justiției verifică legalitatea deciziei Comisiei, și în cazul în care constată că aceasta contravine prevederilor legale, respinge motivat decizia Comisiei și, în baza materialelor examinate de aceasta, adoptă o soluție proprie asupra cererii privind acordarea compensației financiare. Dacă soluționarea cererii necesită completarea materialelor sau verificarea unor circumstanțe care nu au fost examinate de Comisie, ministrul justiției remite cererea Comisiei pentru reexaminare.

(7) Ordinul ministrului justiției privind compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune poate fi contestat în instanța de contencios administrativ.

(8) Ministerul Justiției are obligația de a informa, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii ordinului ministrului justiției privind compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune, organul de urmărire penală, procurorul, instanța de judecată care examinează cauza penală sau, după caz, instanța de judecată care examinează acțiunea civilă rezultată din cauza penală referitor la cererea privind acordarea compensației financiare și decizia luată pe marginea acesteia.

Articolul 24. Cuantumul compensației financiare

(1) Compensația financiară se achită din contul bugetului de stat în mărime de 70% din suma prejudiciului calculat conform art. 20, dar nu mai mult de 10 salarii medii lunare pe economie, prognozate de Guvern pentru anul în care victima a înaintat cererea de compensație financiară.

(2) Procedura, criteriile și modul de calcul al cuantumului compensației financiare, precum și modul de achitare a compensației financiare se stabilesc de Guvern.

(3) Statul, prin intermediul Ministerului Justiției, se subrogă în drepturile victimei infracțiunii care a beneficiat de compensație financiară acordată de către stat pentru recuperarea de la infractor a sumelor plătite victimei.

Articolul 25. Executarea ordinului privind acordarea compensației financiare

(1) Ordinul ministrului justiției privind acordarea compensației financiare se execută de către Ministerul Finanțelor după emiterea acestuia, în condițiile prezentei legi și ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

(2) În termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea ordinului, Ministerul Justiției transmite Ministerului Finanțelor ordinul privind acordarea compensației financiare, împreună cu actele necesare, datele de identificare și datele bancare ale beneficiarului necesare efectuării plății.

(3) Ministerul Finanțelor efectuează plata compensației financiare în conformitate cu procedura și termenele stabilite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

(4) Contestarea în instanța de contencios administrativ a ordinului ministrului justiției privind acordarea compensației financiare suspendă executarea ordinului până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Articolul 26. Regimul fiscal al compensației financiare

Compensația financiară pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune, acordată de către stat în conformitate cu prezenta lege, nu se supune impozitării.

Secțiunea a 5-a

Procedura de acordare a compensației financiare în situații transfrontaliere cu statele membre ale Uniunii Europene

Articolul 27. Subiectul dreptului la compensarea financiară

acordată de un alt stat membru al Uniunii Europene

(1) Cetățenii Republicii Moldova, străinii sau apatrizii care își au domiciliul sau reședința obișnuită pe teritoriul Republicii Moldova și care sunt victime ale unei infracțiuni intenționate comise cu violență pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene, au dreptul să solicite acordarea compensației financiare potrivit legislației statului membru pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea.

(2) Cererea privind acordarea compensației financiare poate fi depusă prin intermediul autorității responsabile de asistență din Republica Moldova sau direct la autoritatea de decizie din statul membru al Uniunii Europene pe teritoriul căruia fost săvârșită infracțiunea.

Articolul 28. Autoritatea responsabilă de asistență și de decizie

(1) Autoritatea responsabilă de asistență pentru victimele infracțiunii prevăzute la art. 27 este Ministerul Justiției.

(2) Autoritatea responsabilă de asistență:

a) furnizează victimelor infracțiunilor informațiile necesare privind dreptul de a solicita o compensație financiară din partea statului membru al Uniunii Europene pe al cărui teritoriu a fost comisă infracțiunea și condițiile de acordarea a compensației, formularele de cerere necesare și modul de completare a acestora, documentele justificative necesare a fi anexate la cerere și alte informații solicitate de victima infracțiunii, dacă acestea sînt deținute;

b) facilitează procesul de depunere și transmitere a cererii de compensare financiară și facilitează comunicarea cu autoritatea de decizie, inclusiv de prezentare a explicațiilor solicitate de autoritatea de decizie, în condițiile prezentei legi;

c) aprobă procedura internă de acordare a asistenței victimelor infracțiunilor pentru compensarea financiară în situații transfrontaliere.

(3) Autoritatea responsabilă de asistență nu apreciază conținutul cererii privind acordarea compensației financiare și nu decide asupra acordării acesteia.

(4) Autoritatea de decizie competentă să recepționeze și să soluționeze cererile privind acordarea compensației financiare victimelor infracțiunilor săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova este Ministerul Justiției. Examinarea cererilor se efectuează în conformitate cu art. 23, cu particularitățile prevăzute de prezenta secțiune. În exercitarea atribuțiilor de autoritate de decizie, Ministerul Justiției acceptă cereri, comunicări și alte documente redactate în limba română sau în limba engleză.

Articolul 29. Modul de transmitere a cererilor

(1) Cererea de acordare a compensației financiare întocmită conform formularului nr. 1 din anexa nr. 1 la prezenta lege și însoțită de documentele justificative, se transmite în cel mai scurt timp posibil, prin mijloace de comunicare adecvate care permit păstrarea unei urme scrise, cu excepția cazurilor când autoritatea de decizie solicită în mod expres, o altă formă de comunicare prevăzută de legislația națională.

(2) Cererea de acordare a compensației financiare și actele anexate vor fi însoțite de traduceri în una din limbile oficiale ale statului destinatar sau în orice altă limbă acceptată de acesta.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică:

a) deciziilor adoptate de autoritatea de decizie, al căror regim lingvistic este stabilit de dreptul statului membru emitent;

b) proceselor-verbale de consemnare a explicațiilor depuse conform art. 32 al căror regim lingvistic este stabilit de autoritatea responsabilă de asistență, cu condiția ca acesta să fie într-una dintre limbile oficiale ale instituțiilor Uniunii Europene.

(4) Traducerea cererilor de acordare a compensației financiare și a documentelor anexate, se asigură din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, cu excepția cazurilor în care cererea este depusă direct de către victima infracțiunii autorității de decizie din statul membru al Uniunii Europene pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea.

(5) Cererile de compensare financiară și documentele justificative anexate, transmise autorității de decizie prin intermediul autorității responsabile de asistență, nu fac obiectul certificării, autentificării sau al altor formalități echivalente.

Articolul 30. Confirmarea recepționării cererii

(1) Autoritatea de decizie confirmă fără întârzieri nejustificate, autorității responsabile de asistență și victimei infracțiunii informația privind:

- a) confirmarea recepționării cererii;
- b) numele persoanei de contact sau al subdiviziunii responsabile de soluționarea cererii privind acordarea compensației financiare;
- c) după caz, o estimare a termenului în care se va emite decizia privind acordarea sau neacordarea compensației financiare.

(2) Confirmarea recepționării cererii privind acordarea compensației financiare de către autoritatea de decizie se comunică conform formularului nr. 2 din anexa nr. 1 la prezenta lege.

Articolul 31. Informații suplimentare

(1) Dacă informațiile sau documentele anexate la cererea de compensare financiară nu sunt suficiente pentru ca autoritatea de decizie să soluționeze cererea, aceasta poate solicita autorității responsabile de asistență, sau după caz victimei infracțiunii transmiterea informațiilor suplimentare necesare, în termenul stabilit de autoritatea de decizie.

(2) La cererea victimei infracțiunii, autoritatea responsabilă de asistență poate transmite autorității de decizie informații sau documente suplimentare pe care victima le consideră relevante pentru soluționarea cererii privind acordarea compensației financiare.

Articolul 32. Modul de prezentare a explicațiilor

(1) În cazul în care autoritatea de decizie, în conformitate cu legislația statului membru al Uniunii Europene pe care îl reprezintă, consideră necesară obținerea unor explicații din partea victimei infracțiunii sau a altei persoane care deține informații relevante privind prejudiciul cauzat prin infracțiune, privind repararea acestuia ori alte aspecte relevante pentru soluționarea cererii de compensare financiară, aceasta poate solicita autorității responsabile de asistență să faciliteze prezentarea acestor explicații.

(2) Explicațiile pot fi prezentate direct autorității de decizie, inclusiv prin mijloace de comunicare la distanță, precum teleconferința sau videoconferința, care se organizează numai cu acordul persoanei care urmează să prezinte explicațiile, și au loc la sediul autorității responsabile de asistență.

(3) Prezentarea explicațiilor prevăzute la alin. (2) se desfășoară în prezența reprezentantului autorității responsabile de asistență, care verifică identitatea persoanei și obține o declarație pe propria răspundere privind veridicitatea celor prezentate. După caz, prezentarea explicațiilor poate avea loc în prezența unui interpret.

(4) Dacă autoritatea de decizie solicită ca explicațiile să fie prezentate prin intermediul autorității responsabile de asistență, aceasta indică în mod expres aspectele care urmează a fi clarificate.

(5) Explicațiile prezentate conform alin. (4) se consemnează într-un proces-verbal, iar persoanei care a prezentat explicațiile i se oferă posibilitatea de a lua cunoștință de conținutul acestuia, de a solicita rectificări și de a-și exprima acordul prin semnare.

(6) Procesul-verbal de consemnare a explicațiilor se traduce, în condițiile art. 29 alin. (3) lit. b) și se transmite, în cel mai scurt timp posibil, autorității de decizie.

(7) Prezentarea explicațiilor în condițiile prezentului articol nu constituie audiere sau declarație în sensul legislației procesual penale.

Articolul 33. Comunicarea deciziei

Autoritatea de decizie transmite, în cel mai scurt timp posibil și în condițiile legislației statului membru al Uniunii Europene pe care îl reprezintă, autorității responsabile de asistență și victimei infracțiunii decizia privind cererea de acordare a compensației financiare, potrivit formularului nr. 3 din anexa nr. 1 la prezenta lege.

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 34. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, fără a aduce atingere aplicării convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 137/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 293-305, art. 618), cu modificările ulterioare, se abrogă.

Articolul 35. Dispoziții tranzitorii

(1) Guvernul, până la intrarea în vigoare a prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(2) Cererile privind acordarea compensației financiare, înaintate până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se examinează și soluționează conform legislației în vigoare la data înaintării cererii.

Președintele Parlamentului

**FORMULAR-TIP DE TRANSMITERE A CERERII DE ACORDARE
A COMPENSAȚIEI FINANCIARE ÎN SITUAȚII TRANSFRONTALIERE**

(art. 6 (2) din Directiva 2004/80/CE)

- 1. Numărul de referință a cererii (dosarului):**
- 2. Limba oficială a cererii și a documentelor justificative (art. 6 (3) din Directiva 2004/80/CE):**
- 3. Formularul se transmite de:**

Autoritatea responsabilă de asistență pentru victimele infracțiunilor (autoritatea de transmitere a cererii de acordare a compensației financiare):

Denumirea autorității:

Statul membru:

Persoana de contact a departamentului/subdiviziunii responsabile de recepționarea cererii:

Adresa:

Telefon (inclusiv prefix):

Fax:

E-mail:

- 4. Formularului este transmis către:**

Autoritatea de decizie (autoritatea de primire / destinatară):

Denumirea autorității:

Statul membru:

Persoana de contact a departamentului/subdiviziunii responsabile de examinarea cererii:

Adresa:

Telefon (inclusiv prefix):

Fax:

E-mail:

- 5. Date despre solicitant (persoana care solicită acordarea compensației financiare):**

Nume:

Prenume:

Sex:

Data, luna și anul nașterii:

Naționalitate:

Adresă și cod poștal:

Locul unde persoana locuiește în mod obișnuit (dacă este diferit de domiciliu):

Telefon (inclusiv prefix):

Fax:

E-mail:

Date bancare (pentru transferuri, indicarea codului BIC în locul codului bancar și indicarea codului IBAN în locul numărului de cont):

BIC:	IBAN:	Denumirea băncii:	Contacte străinătate:	în	Alte informații relevante:
------	-------	-------------------	--------------------------	----	-------------------------------

- 6. Date despre reprezentant, după caz: Date despre persoana vătămată/victimă, dacă aceasta este o altă persoană decât solicitantul:**

Nume:

Prenume:

Sex:

Data, luna și anul nașterii:

Naționalitate:

Adresă și cod poștal:

Locul unde persoana locuiește în mod obișnuit (dacă diferă de domiciliu):

Telefon (inclusiv prefix):

Fax:

E-mail:

Întocmit la:

Data:

De către:

7. (semnătura și/sau ștampila)Lista documentelor justificative care se anexează:

CONFIRMAREA RECEPȚIONĂRII
(art. 7 din Directiva 2004/80/CE)

Se transmite autorității responsabile de asistență și solicitantului

Autoritatea de decizie:

Denumirea autorității: Statul membru: Numărul de referință a cererii (dosarului): Persoana de contact a departamentului/subdiviziunii responsabilă de examinarea cererii: Adresa: Telefon (inclusiv prefix): Fax: E-mail:
--

După caz, indicarea termenului estimativ de soluționare a cererii (atunci când este posibil) (art. 7 lit. c) din Directiva 2004/80/ CE):

Prin prezenta se confirmă recepționarea cererii de acordarea a compensații din partea autorității responsabile de asistență:

Denumirea autorității: Statul membru: Numărul de referință a cererii (dosarului):

Data recepționării cererii:

Întocmit la:

Data:

De către:

(Semnătura și/sau ștampila)

**FORMULAR-TIP DE TRANSMITERE A DECIZIEI REFERITOARE LA CEREREA DE
ACORDARE A COMPENSAȚIEI FINANCIARE ÎN SITUAȚII TRANSFRONTALIERE**
(art. 10 din Directiva Consiliului 2004/80/CE)

1. Numărul de referință a cererii (dosarului):

2. Data emiterii deciziei:

3. Limba în care este redactată decizia:

4. Decizia este transmisă de:

Autoritatea de decizie (autoritatea de transmitere):

Denumirea autorității:

Statul membru:

Persoana de contact a departamentului/subdiviziunii responsabilă de examinarea cererii:

Adresa:

Telefon (inclusiv prefix):

Fax:

E-mail:

5. Decizia este transmisă către:

Autoritatea responsabilă de asistență (autoritatea de primire / destinatară):

Denumirea autorității:

Statul membru:

Persoana de contact a departamentului/subdiviziunii responsabilă de recepționarea cererii:

Adresa:

Telefon (inclusiv prefix):

Fax:

E-mail:

6. Și către:

Datele despre solicitant:

Nume și prenume:

Adresa:

Telefon (inclusiv prefix):

Fax:

E-mail:

Reprezentantul legal, după caz:

7. Informații despre decizie:

a) Expunerea sumară a decizie:

b) Informații privind căile de atac, autoritatea competentă și termenele de contestare:

c) După caz, alte informații sau acțiuni ale solicitantului:

Întocmit la:

Data:

De către:

(Semnătura și/sau ștampila)

Modificarea unor acte normative

1. Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. Articolul 16 alineatul (4) se completează cu propoziția „La cererea victimei sau a părții vătămate, actele procedurale adoptate care se referă la drepturile și interesele sale i se traduc și i se înmânează în limba pe care o cunoaște.”.

1.2. Articolul 52 alineatul (1) se completează cu punctul 30) cu următorul cuprins:

„30) întocmește demersul de referire a victimei și părții vătămate către agenția teritorială de asistență socială în vederea realizării evaluării individuale și acordării serviciilor de suport necesare.”.

1.3. Articolul 57 alineatul (2) se completează cu punctul 14³) cu următorul cuprins:

„14³) întocmește demersului de referire a victimei și părții vătămate către agenția teritorială de asistență socială în vederea realizării evaluării individuale și acordării serviciilor de suport necesare.”.

1.4. Articolul 58:

la alineatul (3) pct. 2¹) se completează cu cuvintele „în limba maternă sau într-o altă limbă pe care o înțelege”;

la alineatul (4):

în dispoziție după cuvintele „victima traficului de ființe umane” se completează cu textul „sau victima muncii forțate, victima sclaviei și condițiile similare sclaviei precum și,”;

se completează cu punctul 6¹) cu următorul cuprins:

„6¹) la solicitare, să fie audiată de către o persoană de același sex, cu excepția situațiilor în care exercitarea acestui drept ar afecta buna desfășurare a procesului penal;”;

punctul 7) va avea următorul cuprins:

„7) să fie informată, la cerere și fără întârziere, despre eliberarea ori evadarea din detenție a persoanei reținute, arestate sau condamnate, precum și despre măsurile de protecție necesare acordate acesteia, cel puțin în cazurile în care există un pericol

pentru siguranța victimei, cu excepția cazurilor când informarea victimei ar putea avea un risc identificat de cauzare a unui prejudiciu persoanei eliberate sau evadate.”.

se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Victima poate renunța la dreptul de a primi informații despre hotărârile adoptate care se referă la drepturile și interesele sale, prin depunerea unei cereri scrise adresate organului de urmărire penală, procurorului sau instanței de judecată. Renunțarea nu se aplică în cazurile în care furnizarea informației este necesară pentru exercitarea drepturilor procesuale ale victimei, inclusiv a dreptului de a contesta hotărârile, ori pentru asigurarea participării acesteia la desfășurarea procesului penal. Victima poate reveni oricând asupra renunțării la dreptul de a primi informații, prin depunerea unei cereri scrise adresate organului de urmărire penală, procurorului sau instanței de judecată. Revocarea renunțării produce efecte din momentul depunerii cererii și determină reluarea informării victimei în condițiile prevăzute de lege..”

1.5. Articolul 60:

la alineatul (1) pct. 2) se completează cu cuvintele „în limba maternă sau în altă limbă pe care o înțelege”;

la alineatul (1²):

în dispoziție după cuvintele „cauzele penale” se completează cu textul „privind infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave contra persoanei, privind tortura, tratamentelor inumane sau degradante, privind munca forțată, privind sclavia și condițiilor similare sclaviei,”;

se completează cu punctul 4¹) cu următorul cuprins:

„4¹) la solicitare, să fie audiată de către o persoană de același sex, cu excepția situațiilor în care exercitarea acestui drept ar afecta buna desfășurare a procesului penal;”

se completează cu punctul 6) cu următorul cuprins:

„6) să fie informată, la cerere și fără întârziere, despre eliberarea ori evadarea din detenție a persoanei reținute, arestate, sau condamnate, precum și despre măsurile de protecție necesare acordate acesteia, cel puțin în cazurile în care există un pericol pentru siguranța victimei, cu excepția cazurilor când informarea părții vătămate ar putea prezenta un risc identificat de cauzare a unui prejudiciu persoanei eliberate sau evadate .”.

se completează cu alineatul (1³) cu următorul cuprins:

„(1³) Partea vătămată poate renunța la dreptul de a primi informații despre hotărârile adoptate care se referă la drepturile și interesele sale, prin depunerea unei cereri scrise adresate organului de urmărire penală, procurorului sau instanței de judecată. Renunțarea nu se aplică în cazurile în care furnizarea informației este necesară pentru exercitarea drepturilor procesuale ale părții vătămate, inclusiv a dreptului de a contesta hotărârile, ori pentru asigurarea participării acesteia la desfășurarea procesului penal. Partea vătămată poate reveni oricând asupra renunțării la dreptul de a primi informații, prin depunerea unei cereri scrise adresate organului de urmărire penală, procurorului sau instanței de judecată. Revocarea renunțării

produce efecte din momentul depunerii cererii și determină reluarea informării părții vătămate în condițiile prevăzute de lege.”.

1.6. La articolul 174 alineatul (4) după cuvintele „victima traficului de ființe umane” se completează cu cuvintele „sau victima muncii forțate, victima sclaviei și condițiile similare sclaviei precum,”.

1.7. La articolul 187 punctul 14) se abrogă.

1.8. La articolul 345 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:
„(5) În ședința preliminară, instanța examinează, din oficiu sau la cerere, dacă circumstanțele noi apărute impun reevaluarea necesităților de suport ale victimei sau părții vătămate. În acest caz, instanța dispune referirea victimei sau părții vătămate către agenția teritorială de asistență socială în vederea reevaluării necesităților de suport și, după caz, a adaptării serviciilor de suport acordate acesteia.”.

1.9. La articolul 369 alineatul (3) va avea următorul cuprins:
„(3) Partea vătămată poate fi audiată atunci când acest lucru este strict necesar pentru desfășurarea cercetării judecătorești, astfel încât numărul audierilor să fie cât mai redus, fără a aduce atingere dreptului la apărare. Partea vătămată poate face declarații suplimentare la cererea sa sau la inițiativa instanței de judecată, dacă acestea sunt relevante pentru cauză și nu implică audieri repetate nejustificate.”.

1.10. Articolul 533:
alineatul (1):
la pct. 2) după cuvintele „calitate de” se completează cu textul „victimă, parte vătămată,”;
se completează cu pct. 2¹) cu următorul cuprins:
„2¹) transmiterea plîngerilor spre examinare autorităților competente ale statului pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea;”
la pct. 4) după cuvîntul „citarea” se completează cu textul „victimei, părții vătămate,”.

1.11. Se completează cu articolul 535² cu următorul cuprins:
„**Articolul 535².** Transmiterea plîngerilor spre examinare autorităților competente ale statului pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea
(1) În cazul în care o persoană cu domiciliul sau reședința permanentă în Republica Moldova depune o plîngere prin care sesizează săvârșirea unei infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, plîngerea se primește și se înregistrează în condițiile art. 265, iar organul de urmărire penală sau procurorul sesizat verifică dacă fapta sesizată intră în competența organelor de urmărire penală ale Republicii Moldova.
(2) În situațiile prevăzute la alin. (1), dacă se constată lipsa competenței organelor de urmărire penală ale Republicii Moldova, organul de urmărire penală

înaintează procurorului o propunere motivată de declinare a competenței, invocând argumentele acestei decizii.

(3) Procurorul, după examinarea propunerii înaintate, adoptă o decizie asupra acesteia. În cazul admiterii propunerii, procurorul emite o ordonanță de transmitere a plângerii și, după caz, a materialelor anexate, potrivit competenței. Plângerea și materialele anexate se expediază Procurorului General, care decide asupra transmiterii acestora autorităților competente ale statului pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea.

(4) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul în care competența de exercitare a urmăririi penale aparține autorităților competente ale Republicii Moldova.”.

2. Legea asistenței sociale nr. 547/2003 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 42-44, art. 249), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

2.1. Articolul 1:

la noțiunea „persoană și familie defavorizată”, după textul „socialmente vulnerabile,”, se completează cu textul „,victima infracțiunii prevăzute de Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor,”;

la noțiunea „*beneficiar de asistență socială*”, după textul „actelor constatatoare,” se completează cu textul „raport de evaluare a necesităților pentru acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor prevăzute de Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor,”;

la noțiunea „*situație de dificultate*”, după textul „intelectuale,”, se completează cu textul „inclusiv în rezultatul unei infracțiuni,”.

2.2. Articolul 7 se completează cu litera c²) cu următorul cuprins:

„c²) victimele infracțiunilor prevăzute de Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor;”.

2.3. Articolul 13 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În vederea implementării politicilor de asistență și protecție socială a victimelor infracțiunilor prevăzute de Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, agențiile teritoriale de asistență socială și structurile responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău și din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia exercită, prin intermediul serviciului responsabil de domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor, următoarele atribuții:

a) cooperează cu instituții publice și organizații necomerciale pentru identificarea necesităților și vulnerabilităților victimelor infracțiunilor;

b) soluționează demersurile subiecților abilitați de referire a victimei infracțiunii pentru servicii de suport;

c) asigură, în cadrul echipei multidisciplinare teritoriale, evaluarea necesităților de suport pentru reabilitarea victimelor infracțiunilor;

d) organizează asistența și consilierea necesară victimelor infracțiunilor, le referă către serviciile sociale indicate în raportul de evaluare a necesităților pentru acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor, contribuie la abilitarea lor economică;

e) monitorizează și coordonează activitatea asistenților sociali comunitari privind asistența victimelor infracțiunilor și consilierea agresorilor familiali, asigurând sprijinul metodologic și informațional necesar;

f) la solicitarea organelor de drept, facilitează accesul agresorilor familiali la servicii de consiliere și programele de reabilitare;

g) asigură evidența victimelor infracțiunilor care au fost referite și serviciile de suport de care au beneficiat, informând semestrial despre aceasta Ministerul Muncii și Protecție Sociale.”.

3. Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 214-220, art. 704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

3.1. Articolul 37 alineatul (7) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) încasarea sumelor bănești pentru repararea prejudiciilor cauzate prin infracțiuni prevăzute în Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor;”.

3.2. Articolul 204 se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) În cazul infracțiunilor deosebit de grave sau excepțional de grave contra persoanei, al infracțiunilor de tortură, tratamente inumane sau degradante, al infracțiunilor cu caracter sexual ori al violenței în familie, precum și în cazul traficului de ființe umane, sau victima muncii forțate, victima sclaviei și condițiile similare sclaviei precum, și victima traficului de copii, Administrația Națională a Penitenciarelor informează, la solicitarea scrisă a victimei sau a părții vătămate, despre eliberarea sau evadarea din detenție a persoanei condamnate, oferind explicații privind măsurile necesare de protecție, cel puțin în situațiile în care există un pericol pentru siguranța victimei, cu excepția cazurilor în care informarea victimei ar putea avea consecințe nefavorabile pentru persoana eliberată sau evadată.”.

4. Legea nr. 371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 14-17, art. 42), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

4.1 se completează cu articolul 13² cu următorul cuprins:

„Articolul 13² Transmiterea plîngerilor spre examinare autorităților competente ale statului pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea

(1) În cazul în care o persoană cu domiciliul sau reședința permanentă în Republica Moldova depune o plângere prin care sesizează săvârșirea unei infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, plîngerea se primește și se înregistrează în condițiile art. 265 din Codul de procedură penală nr. 122/2003, iar organul de urmărire penală sau procurorul sesizat verifică dacă fapta sesizată intră în competența organelor de urmărire penală ale Republicii Moldova.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1), dacă se constată lipsa competenței organelor de urmărire penală ale Republicii Moldova, organul de urmărire penală înaintează procurorului o propunere motivată de declinare a competenței, invocînd argumentele acestei decizii.

(3) Procurorul, după examinarea propunerii înaintate, adoptă o decizie asupra acesteia. În cazul admiterii propunerii, procurorul emite o ordonanță de transmitere a plîngerii și, după caz, a materialelor anexate, potrivit competenței. Plîngerea și materialele anexate se expediază Procurorului General, care decide asupra transmiterii acestora autorităților competente ale statului pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea.

(4) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul în care competența de exercitare a urmăririi penale aparține autorităților competente ale Republicii Moldova.”.

4.2 Articolul 28:

la alineatul (1) după cuvintele „audiată ca” se completează cu textul „victimă, parte vătămată,”;

la alineatul (4) cuvîntul „Martorul” se substituie cu textul „Victima, partea vătămată, martorul”;

la alineatul (5) litera d) cuvintele „martorul sau expertul” se substituie cu textul „victima, partea vătămată, martorul sau expertul”;

la alineatul (6) după cuvîntul „declarațiile” se completează cu textul „victimei, părții vătămate,”.

5. Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157-160, art. 614) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

5.1. La articolul 18 alineatul (1) cuvintele „din raza domiciliului său cerere scrisă sau orală” se substituie cu cuvintele „o cerere scrisă sau orală”.

5.2. Articolul 20 se completează cu litera g¹) cu următorul cuprins:

„g¹) victimele persecutate în sensul Legii cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor;”.

6. Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, art. 541) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

6.1. Articolul 14 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Victimele infracțiunilor prevăzute de Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, beneficiază de servicii sociale în baza cererii sau a demersului de referire privind evaluarea individuală a victimei pentru acordarea serviciilor de suport.”.

6.2. Se completează cu articolul 16¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 16¹**. Referirea victimei infracțiunii către servicii sociale

(1) În cazul în care rezultatele evaluării inițiale individuale a victimelor infracțiunilor prevăzute de Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, efectuate la primul contact cu victima, de către subiecții menționați la art.14 alin. (3) sau alte autorități competente, constată necesitatea acordării serviciilor sociale de suport, inclusiv când victima infracțiunii solicită asistență, aceasta urmează a fi referită către organul teritorial de asistență socială, pentru acordarea serviciilor sociale de suport conform necesităților individuale identificate.

(2) Referirea victimei infracțiunii se efectuează prin intermediul unei cereri depuse de victimă sau a unui demers adresat organului teritorial de asistență socială.”.

6.3. Articolul 17 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul victimelor infracțiunilor prevăzute de Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, cererea sau demersul de referire prevăzut la art.16¹ alin. (2), se examinează la ședința echipei multidisciplinare teritoriale. Rezultatele evaluării victimei pot fi utilizate la elaborarea planului individualizat de asistență a beneficiarului de servicii sociale.”.

7. Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 223-230, art. 519) cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 67¹, cu următorul cuprins:

„ **Articolul 67¹**. Plățile în baza unui act administrativ individual de compensare financiară a prejudiciului cauzat prin infracțiune

(1) Plata compensației financiare acordate în temeiul unui act administrativ individual privind acordarea compensației financiare de către stat victimelor infracțiunilor se efectuează de către Ministerul Finanțelor din contul mijloacelor prevăzute în bugetul de stat.

(2) Ministerul Finanțelor efectuează plata compensației financiare în termen de 30 de zile de la data recepționării actului administrative individual privind acordarea compensației financiare de către stat victimelor infracțiunilor.

(3) Contestarea în instanța de contencios administrativ a actului administrative individual privind acordarea compensației financiare suspendă executarea obligației de plată până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.”.